

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

SEMEL IN MENSE PRODIT

Pretium annuae subnotationis, *ante solvendum*, est: in Italia Libellarum 4,80;
ubique extra Italiam Lib. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; M. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25.

Inscriptiones et omne genus indicationes pretio aequissimo referuntur, quod est in commentarii operculo
Lib. 0.10 pro unoquoque centimetro quadrato.

Cuncta mittantur ad ARISTIDEM LEONORI equitem, commentarii VOX URBIS possessorem et administratorem
ROMA — Via Alessandrina, 87 — ROMA

Subnotatio fieri potest:

IN RUSSIA

Apud GABRIELIS DE WOLF Apud "KRONIKA RODINYA" Apud BURNS AND OATES

VARSAVIAE POLONORUM
Bukowskie Przedmiescie, 18.

VARSAVIAE POLONORUM
Krakowskie Przedmiescie, 6

IN ANGLIA

LONDON W.
28, Orchard Street.

IN CIVITATIBUS FOEDERATIS AMERICA SEPTENTR.

Apud FRANKLINUM FOSTER
S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.
NEW YORK CINCINNATI
32, Barclay Street; 430, Main Street.

IN GERMANIA

Apud FRANKLINUM FOSTER
S. Sed. Ap. et S. Rit. Congr. Typ.

NATIONUM in BAVARIA

IN CANADA

Apud LIBRARIUM GRASMAN FRANKS

MONTREAL
1099, Rue Notre-Dame.

RERUM INDEX

De recenti Gallica in Ecclesiam persecutione novae animadversiones.
Georgii Castriotae Scanderbergii natalis, quinta centennaria commemoratio.
De eloquentia apologetica.
Ex Hibernia. De Sancto Malrubio eiusque gestis atque traditionibus.
Kalendis Novembribus.
Ex America. Theodorus Roosevelt.
Pii PP. IX sepulcrum Romae.
Sacrarum Missionum recensio.
Acta pontificia: Decretum Sanctissimi per S. Congregationem Concilii Tridentinis
decretis interpretandis editum de clericis in Americam et in insulas Philippinas
profecturis.
Ex SS. Congregationibus Romanis sententiae novissimae selectae.
Diarium Vaticanum: Oram SSmo admissiones. - Pontificiae electiones.
Annales: Iaponicum bellum. - Balkanicae res. - Anglo-Thibetana pactio. - Gallorum
Hispaniorumque foedus de Mauritania. - Africi motus. - Americana bella civilia. -
Pacis triumphus. - Regalia funera.
Publici per Orbem coetus legibus ferendis.
Aenigmata.
Libri recens dono accepti.

In tertia operculi pagina:

Sociis monitum de imagine SS. D. N. Pii PP. X a *Vox Urbis* comm. vulgata.
Per Orbem.
Iocis: Medicis ingruit satyra.

ROMAE

EX OFFICINA PACIS; PH. CUGGIANI

35, Via della Pace

MDCCCIV

PROSPECTUS SUBNOTATIONIS
Comm. VOX URBIS in an. MDCCCCIV.

Pretium subnotationis est in Italia Libell. 4,80; ubique extra Italiam Libell. 6,25; Doll. 1,25; Sch. 5; March. 5; Rubl. 3; Coron. 6,25 *recto tramite* mittendum ad

ARISTIDEM LEONORI EQUITEM

COMMENTARII "VOX URBIS", POSSESSOREM ET ADMINISTRATOREM,
ROMAM, via Alessandrina, 87.

PRAEMIA SOCIIS CONSTITUTA

ad libitum:

- a) Tabula metr. $0,45 \times 0,22$ Pontificiae dominationis auspicationem referens a Pio PP. IX an. MDCCCXLVI peractam, et in Commentarii "Vox Urbis", commodum unice ex antiqua tabula desumpta; *sive*
 - b) Collectio chartularum electissimarum, quae distincta coloribus praecipua Romae, aut eius vicina reddunt; *sive*
 - c) Urbis et Ianiculo monte prospectus. (Tabula aere cusa metr. $1,10 \times 0,24$)
-

Donum, quod voluerit, quisque subnotans petet
primum intra mensem ab eius subnotatione et cum ipso subnotationis pretio.

VOX URBIS

DE LITTERIS ET BONIS ARTIBUS COMMENTARIUS

PRETIUM SUBNOTATIONIS:

In Italia: Lib. 4,80 — Ubique extra Italiam:
Lib. 6,25, Doll. 1,25, Sch. 5, M. 5, Rubl. 3, Coron. 6,25

SEMEL IN MENSE PRODIT

POSSESSOR ET ADMINISTRATOR:

ARISTIDES LEONORI, eques.
ROMAE - Via Alessandrina, 87.

DE RECENTI

GALLICA IN ECCLESIAM PERSEQUUTIONE NOVAE ANIMADVERSIONES.

DUM scribimus oculi omnium Galliam adhuc intuentur; nam qui eam regunt, nefariae sectae asseclae, minime recedere a mente videntur, eam a sinu Ecclesiae quovis pacto divellendi, cuius hactenus primigeniae filiae nomine gavisae fuit. Decreta Dei humanis sunt oculis imperscrutabilia; itaque, non obstante hodierna persecutione, bona spe erigimur fore ut recens probatio, qua Gallici Christifideles exercentur, eorum in animo novam virtutem incitet, alat, qua in novas pugnas valentiores et uno animo et una mente consurgant.

*

Historiae paginae plurimae docent, inter hostium incursiones animos bonorum mirabiliter confirmari ad victoriam, consilia corroborari, fortitudinem multiplicari maxime. Equis ignorat, ut vix gesta proximi saeculi recolamus, Belgicam Christifidelium vexationem? Anno MDCCCLXXXI, quum hostes Ecclesiae republica potiti essent, Frère-Orban ille, qui administrum consilio praeerat, Episcopos calumniatus quasi in patriam perduelles, atque Pontificem Romanum una cum iis pugnantes; legatum gentis suae revocavit, atque Apostolico legato vicissim nuncium misit, qui Bruxellis morabatur: bellum huius indictum.

Paucis post annis sectarii illi summa pugna superabantur, atque rempublicam deserere coacti sunt; hoc ex praelio factum est ut per viginti iam annos Catholici cives rempublicam ipsi moderentur, atque tanta prudentia regant tantoque libertatis honore, ut, multis licet obstaculis occupati ab audaci quidem ac pervicaci concertatorum manu, summa virtute fidant sese adhuc servaturos imperium nationis, eiusque fata moderaturos. Itaque persecutio illa catholicorum robur et imperium peperit.

*

Neque minus vices innotescunt Germanicae insectationis. Gallorum victor, imperii conditor, arbiter gentis suae Bismarkius, haereticorum odio compulsus, atque Germanicae civitatis unionem religionis quoque paritate conficere cupiens, in catholicum nomen bellum indixit, quod contra se insuperabile obstaculum conspicebat elatum. Captivi episcopi, exsules parochi, clerici domibus eiectione, Romana dignitas contempta, haec omnia memoria populi nondum ceciderunt, unde tanta Fidei nostrae gloria et martyrii corona est comparata. « Canossam

nunquam adibimus! » cancellarius ille, quem ferreum nuncuparunt, graviter edicebat; at rerum eventus alia struebat: dum enim operam intendere debet ut socialistarum incursum cohibeat, multiplicantur catholicorum vires et constantia, eorum suffragia praeter spem augentur atque firmatur eorum potentia. Quid inde? Caput demittere ille cogitur atque Canossam petere; iamque catholici illi veri ut arbitri Germanica fata dirigunt.

*

At cur externa exempla commemoro? Nonne Gallica ipsa historia praebet, immo ab ipso concordati auctore procurata? Signato enim Napoleonico foedere cum Romano Pontifice, putavit Gallorum imperator, immani superbia elatus, aut servari aut conculcari leges foederis suo in arbitrio esse, armis suis atque facili fortunae confusus, quam in vita omni fuerat expertus.

Pius VII eius affectationibus obstans, qui Anglos Russosque et Snedos et Sardos quoque ex Romana ditione expelli inebat, eius in se furorem conversum vidit, sed firmo animo diuturnum pertulit exilium, atque Savonensem et Fontanensem captivitatem. Sed anno iam MDCCCXIII Napoleoniceum pallescebat sidus, scopulusque Sanctae Helenae superbum Caesarem extorrem patria tenebat, qui, etsi conclamasset pontificiam excommunicationem manuballistas ex militum suorum manibus hand evellere posse, in Russico illo infausto bello ad unguem vidit, quae impossibilia prophetaverat, re vera compleri.

*

Combesius atque Delcassé eius socius optime sibi cavebunt si historiae has paginas recoluerint; haud tamen Gallici fideles, documentis huiusmodi historiae confirmati, inertem fiduciam concipiant, quae non sine culpa foret; manus contra ad opus viriliter et constanter admoveant. Deus enim operibus tantum et virtuti victorias ultro parat.

GEORGII CASTRIOTAE SCANDERBERGII NATALIS

QUINTA CENTENARIA COMMEMORATIO.

O pulcherrima terrarum Graecia, ex quo te reliqui nunquam te revisi! Ibi patrem habeo matremque dilectam, et fratrem.... O pulcherrima Graecia, ex quo te reliqui revisi nunquam! » Hisce versiculis Dalmatae, Siculi, atque Albanenses Graecique, pace florente, vere medio, summis e collibus ad dilectum suae gentis incunabulum decantabant, ad Grae-

ciam matrem extollentes voces et animos. Delebant profecto Peloponnesiaca memoriae terrae, tot gloriis antiquitus coronatae totque ditatae operibus eximiis atque virtutibus; contra Orientem spectantes suam effundebant moestitiam, Georgiumque heroem suum consalutabant militem Christi fortissimum, athletam crucis!

Cuius sane vita miraculo prope videtur genita, at falsis mendaciis commixta. Vir enim ille per mundum ita praetergressus est, quasi vehemens spiritus, quem Deus in terram ad confundendam hominum sapientiam misisset.

Fortissimi principis filius, pulcher ipse iuvenis atque viribus validus, animum suum aluit dilectione Christi et iustitia, secumque ipse proposuit se absque intermissione pro patria libertate decertaturum, atque pro Fidei Christianae tutela et salute.

Militia autem eius adsidua veluti victoria visa est; quamobrem non iniuria inter suos Dominus atque Pater Epyri est ab omnibus consalutatus. Ipsum immo Mohammed quoque expavit, acerrimus ille Fidei hostis, cuius armis Byzantium cessit infelix; eiusque aucti exemplo plurimi Christi heroes crucem intuentes et fidei igne ferventes placidi ceciderunt in acie.

Virtutes eius militumque suorum audacia tantum valnere, ut Europam nostram a Turcarum servitute tutarentur: Croiensi in pugna victor Vindobonenses et Echynadenses lauros praecurrit. Quorum excitati aemulatione Ioannes Austriae princeps et Sobieskus, Polonorum rex, suam sibi quisque gloriam pararunt.

Aequales nostri veracis gloriae incuriosi vix nomen viri aliquando recolunt, vix memorant Dalmatiae fata una cum eo occubuisse. At Ioannes ipse Hunyades, qui in Turcas pugnans regnum Hungarorum filio constituit sibi magnam gloriam procuravit, Georgium hunc non adaequavit, neque Scanderbergium nomen illi in aevum contigit.

Media nocte, medioque Ianuario mense anno MDCCCLXVI vita noster est functus. Subditis virtutem suam unam haereditatem dereliquit, filios ut in Italiam migrarent hortatus est, qui liberam ibi una cum genitrice vitam perducerent. Postrema verba eius signum pugnae fuere, et preces in Deum: signum audire socii, qui in hostem decertabant; precem ingeminarunt mulieres et pueri, quorum viri patresque in acie erant; gentis denique universae luctus ex eius obitu partus est, unusque Mohammedus est inde gavisus.

In patria terra, Turcis nunc dominis conculcata, cineres ducis quiescent; at circum Croiam urbem nonnunquam insonant tamen cantionculae et carmina, quae Georgii dies revocant

SUPELLEX AD RES DIVINAS.

Commentarii VOX URBIS administratio recto tramite suppeditat supellectilem omnem, qua tum in templis, tum in oratoriis ad res divinas uti solemus.

Mandata ad VOCIS URBIS administratorem (Romam, *via Alessandrina, 87*) mittantur, res praecise indicando quae quisque sibi cupit. Gratuito sumptuum aestimatio fiet.

SOCIIS MONITUM.

Sociis pluribus morem gerentes Idib. Novembr. an. MDCCCCII apud Commentarii *Vox Urbis* administratorem officium instituimus quod de negotiis Ecclesiasticis esset; de expediendis scilicet rationibus omnibus, quae apud Romanae Ecclesiae « Congregationes » aguntur.

Itaque si quis procuratione nostra uti velit, profecto temperantiam in pretio, studium atque alacritatem in opere inveniet.

SATURIO

Comoedia latinis versibus conscripta a clarissimo viro Ioanne Baptista Francesia et per Commentarii VOX URBIS, paginas vulgata, in volumen redacta est, quod apud Commentarii eiusdem administratorem venale prostat lib. 1.

IN LUDIS LITTERARUM OPTIMA TIRONIBUS SCENICE AGENDI EXERCITATIO.

gentes vitam in tenebris, per disciplinam doctrinamque se pararet.

Itaque, quum ad vigesimum nonum aetatis annum pervenisset, curriculo disciplinae studiorumque confecto, ex Hibernia progressus, exemplum Sancti Columbanii secutus, ora Caledoniae, anno DCLXXI, attigit.

Caledoniae regiones eo tempore valde erant inhospitae; terra inculta ac maxime silvestris; incolae picti et barbari, in parvas gentes divisi, venatione et praeda viventes, ita ut opus quod Malrubius sibi proposuit, insuperabile prorsus videretur.

Nullo tamen periculo territus, Malrubius, qui ad ultimum perseverare statuit, templo, apud locum quem incolae vocant Applecross condito, itinera maximo labore in regiones interiores, per silvas densas, trans flumina lacusque faciebat, ut barbaros fidem Christianam doceret. Nec parum res procedebat; Caledonii enim, ex eo quod eadem lingua atque Hibernici usi sunt, Evangelii veritates facilius discere potuerunt, et multae ex his parvis gentibus Romanis armis nunquam subditae (quia in silvas et convalles inter ingentes rupes et montes, quasi in castra, se abdiderunt) sub iugum Christi, nec gladio nec sanguine, sed clementia constantiaque, vere victricibus armis huius Apostoli, sunt subductae.

Iustitia et magnanimitate sua plurimum in populi animis potuit Malrubius, ita ut hodie, post tantum temporis intervallum, nomen eius per Caledoniam Septemtrionalem magno in honore habeatur, et multae ex prophetiis quas edidit, adhuc in populi memoria, a maioribus ore traditae, teneantur.

Dierum laborumque plenus discessit Malrubius vigesimo primo die mensis Aprilis, anno DCCXXI, ut apud historicos Hibernicos legimus; sed de loco quo sepultus et scriptores inter se differunt.

Nihilominus, Catanenses, (qui Caledoniam Septemtrionalem incolunt) eum sepultum esse apud ripam Naverini fluminis in Catania affirmant; certe in tumulo, quem Malrubii esse aiunt, magnum stat saxum cui crux impolite sed alte incisa, formam praebet, apud harum rerum peritos, maximae antiquitatis. Insuper addunt incolae moriturum Malrubium ut in eo loco sepeliretur voluisse, eumque etiam hanc prophetiam edidisse: « Incolas Naverinae e patria propter peccata iri expulsam, nec redituros esse donec Naverinum flumen, ripa attrita, ipsius Malrubii ossa in mare volverit ».

Et sane incolae expulsi sunt: in fertili illa et amoena regione, in qua homines laborabant, nunc oves, pecudes, cervi errant. Flumen autem paullatim per saecula ad tumulum advenit; proximisque his temporibus, nive regelante, turgidum factum, ripam valde attrivit ac tumulum poene demolivit; tunc vero gregum ovium possessor, timens ne prophetia Sancti Malrubii confieret, et, populo redeunte, terram pascuam amitteret, curavit ut ripa saxis aedificaretur, etiamque solum, tumulo et flumini interiacens, arboribus obsitum esset, quo firmitus, radicibus intertextis, aquis obsteret. Ossa itaque in quiete adhuc manent; sed tamen Malrubii prophetia in populi memoriam revocatur, ex eo quod in manibus Ducis Cataniae schema est, quo regio Naverina incolis mox repleatur....

D. M.

KALENDIS NOVENBRIBUS⁽¹⁾

Militiae, lauris dignae, post sacra supernae

vos, umbrae, tumuli vos, adeunda mihi;

tuque meae precibus cras umbra piabere matris,

et grati lacrimas cordis habebis, ave.

Te soror o bona, flos tenero ut decerptus ab ungue

nomine te repetam, frater, adempte mihi.

Et nigra spargam tum vestra sepulcra cupressu,

non ficto fundens moestus ab ore preces.

Dulcia sint vobis, tumulto quaeque oscula figam,

cara ipsa dederò quaeque ligustra manu.

Edocuit saeculi vitiis quam Christus iniquis

iam dudum gentes obstupere fidem,

quae superesse canit — mirum! — post funera vitam,

ullum quam tempus commaculare nequit!

Haud vos Elysii, nullis reticenda diebus

gaudia, quae vates pingit, inire iuvet,

vos vero ad rutili, mundum qui numine torquet,

umbrae, det gressus iam properare poli.

O pater, o deus, o populi fidissima nostri

spes, Christi lotis parce cruore tui,

ut quorum praetexit fronde sepulcra cupressus

illis aeternum laurea sarta micent!

(1) *Ex carminibus, quae SYLVAE inscripta, socius noster clarissimus ALAFRIDUS BARTOLI, iterum ac recens multis additamentis edidit Fistoriae apud officinam Sinibuldianam C. Flori et soc.*

EX AMERICIS

THEODORUS ROOSEVELT.

QUUM iam sollemnissima nobis immineat hora, qua de universae reipublicae nostrae eligendo praeside comitia erunt, scribere vobis nonnulla de Theodoro illo Rooseveltio, qui nostra nunc fata moderatur, censui peropportunum; quum praesertim plerique cives unanimi augurio eius iterum nomini favent, eumque confirmari in magistratu peroptant. Chicagiae enim in urbe civium iam comitium eum collaudavit, quibus Rootius, bellicae olim rei gestor, orationem habuit de homine fusam atque « panegyricam », quam certo certius Theodorus ille, si adfuisset, non tolerasset. Hic enim ex secundo magistratu, ubi hostes eius eum composuerant, propitia plane fortuna ad primum ascendit. Quae res si illi libertatem domesticam omnino minuit, patriae tamen saluberrima fuit; tot enim tantaeque in eo consulis dotes et di-

etatoris qualitates enituerunt, ut nullum aliud nunc esse possit desiderium, quam iterum summum imperium illi committatur. [Haec, dum Rootius loquitur, una voce plane cives confirmabant.

Theodorus Roosevelt, vir virtute ferreus, constantia immutabili, negotiosus semper, eas dilexit partes, ubi valide operaretur et sua monumenta relinquerentur.

Iamque Neo Eboracensium vigilum cohorti quum praesset, suam provinciam ita tenuit, ut veluti exercitum rem moderaretur. Comitiorum peritissimus, omnes patrocinatus est causas, quas bonas iustasque reputaverit, vel etiam quum aemuli in eum turmatim obstarent.

Maritimis rebus gerendis alter ab administro quum esset, veluti a conversatione secedens omnem suam operam mentemque omnem in laborem sibi commissum erogavit. Neo Eboracensi civitati praefectus, sapientissimas rogavit leges, corruptos mores acerrime cohibuit, infirmos animos vehementer corripuit; quumque,

eiusque gloriam dicunt; eas audit caelum, et montes iterant, et ad venturos dies servant; Scanderbergii enim memoria ex populi animo umquam cadet: « Nigram ad arborem, - haec verba popularium cantionculae sunt, - numquid iacent inertia arma militis eximii? Ventus spirat furens, hinnit equus... curnam in aëre non movetur vexillum, neque insonat aes? Haec audit hostis et timet, et pallidus ore atque tremebundus mortem sentit et regreditur ».

Profecto Georgii arma nemo amplius iam induet; at vexillum eius cruce sacrum in patriae suae montes, si vera iam Fata spondent, tandem aliquando redibit.

DE ELOQUENTIA APOLOGETICA.

QUAERITURNE quid novi sub hisce verbis in fronte positis lectoribus portendamus? Tritane scholarum usu, rhetorum praeceptis, obsoletaque situ antiquitatis ab Isocrate, Cicerone et Quintiliano ad nuperos elementa tradimus? Absit. Quum autem sapientia huius mundi sit eorum machinationibus tegere, sensum verbis velare, quae vera sunt falsa ostendere, quae falsa sunt vera demonstrare, quum huius pravae et pravae simul sapientiae disciplina regatur plerumque, civitas et respublicae passim administrantur; quum insuper eloquentia sit sapientiae huius et sacerdos et ministra et interpres, nobis ea considerata eloquentia est, quae veritatis et rectitudinis famula, et magna cum dignitate praeco, sacerdos, interpres, ministra, vera cum vera, bona cum bona ostendat, falsa repellat, commenta dissipet, civitatibus populisque sit fax in dubiis, dux in adversis, in omnibus honestatis nuntia et propugnaculum veritatis.

Atque ab huiusmodi eloquentiae cultu, religione, disciplina, et, - cur silebo? -, studio modo neglectis, modo contemptis, omne malum diffinit in civitates et quaeque pessumdat, quum vel nemo assurgat, vel assurgens impar sit adversus eos qui, vel parte, vel factione, vel utilitate proposita, ea tuenda suscipiunt, quae contra ius, fas atque decus sunt, et perniciem privatae publicaeque rei parant, subverso iustitiae consilio atque honestatis. Quae quidem lux, citius seriusque nil interest, semper tamen in exitu pestiferos afferet fructus, quia « iustitia elevat gentes », et « miseros facit populos peccatum ». At si miseri qui exhibitum suumque consilium leves ingressi fuerint, quid perspicendum de iis, qui mali consilii suaves extiterint? Manebit eos certe apud subsequentes aetates infamia, dum ipsi apud inferos patrati poenas parricidii luent, non habituri impunitatem et licentiam sempiternam. Quae enim auro cupiditatibusque servientes pessimis constituerunt, ideo constituerunt, quia veluti commentitia et fabulosa praedicantes quaeque divina, semetipsos quasi Deos adstruxerunt, quibus vita, fortunaque, pudorque omnium immolaretur.

Quamobrem mirari desinamus quae causa sit eloquentium paucitatis, quum ex illis rebus universis eloquentia constet, quibus in singulis elaborare permagnum est; hortemurque potius liberos nostros, ceterosque, quorum gloria nobis et dignitas cara est, ut animo rei magnitudinem et innocentiam complectantur, neque iis aut praeceptis, aut magistris, aut exercitationibus, quibus utuntur, quos dixi, sed aliis qui-

busdam se id, quod expetunt, consequi posse confidant.

Super omnia igitur qui hac eloquentia ceteris praestare velit orator, probitate floreat eximia necesse est, nihilque habeat in vita, quod, ac expunctum inimico, tabum et saniem dolosa sub cute cogat in medium emicare, quippe nihil magis ridiculum lupo pro incolumitate gregum egregie disserente, nihil foedius homine turpissimo pro moribus purissimis perorante, nihil intolerabilius avaro pro reductis ad assem familiis deprecante et causam coram agente.

Valet igitur multum ad vincendum probari mores, instituta et facta et vitam eorum qui agent causas, et eorum pro quibus, et item improbari adversariorum, animosque eorum, apud quos agitur, conciliari quam maxime ad benevolentiam cum erga oratorem, tum erga rem, pro qua dicet orator. Conciliantur autem animi dignitate hominis, auctoritate vitae sine labe et suspitione praeteritae, rebus gestis, existimatione virtutum, quae facilius ornari possunt si modo sunt, quam fingi si nulla sunt. Fama enim, optimo et perpetuo opere parta, gentium et spectantium et audientium sermone percrescens, quemdam quasi nimbum circa loquutum constituit, eloquentemque e suggestu quasi quibusdam radiis et splendoribus ornat, efficitque ut homine prospecto iam sententia enuctis auditoris insideat nihil ab illo dici posse, nisi quod sanctum sit atque honestum, nisi quod bonum rebus futurum sit privatis et publicis, et plenum consilii sit, plenum prudentiae, plenum rationis.

Cuius rei, ut exemplum aliquod proferam, - maximi enim est in hac re optimorum exemplis uti -, illud Catonis prisci nostri memoratum volo; quo ubi pro accusato diceret, antequam verba faceret, in animos populi et iudicis de illo absolvendo sententia veniebat; nemo enim vel suspicari poterat ab integerrimo Catone pro scelere tuendo, pro fallendis iudiciis, pro populo decipiendo causam fuisse susceptam. Tanti est in oratore vitae commendatio! Quid? Catonianum iudicium, vel divino anteponebatur:

Victrix causa Diis placuit; sed victa Catoni!...

Atque haec, ubi accusatum a scelere vindicatorum accederet; quid si in aliquem adventasset accusaturus? « Qui ad bonos tuendos me ab ineunte adolescentia dedissem tempore nunc atque officio coactus ad accusandum traducor! Atqui adductus sum, indices, officio, fide, misericordia, multorum bonorum exemplo, veteri consuetudine, institutoque maiorum, ut onus hoc laboris atque officii non ex meo, sed ex meorum necessariorum tempore re mihi suscipiendum putarem. Quo in negotio tamen illa me res, indices, consolatur, quod haec quae videtur esse accusatio mea, non potius accusatio, sed defensio est existimanda. Defendo enim multos mortales, multas civitates, ... etc. ». Haec omnia, quae de se asserebat, explorata omnibus et singulis erant perspecta diuturna annorum experientia.... Conclamatum erat in reum iam, antequam indices iudicassent, et sententiam protulissent.

Felix ergo qui apologeticae huic eloquentiae manus admoveat, tale sibi votum in populo excitaverit; absoluta iuxta sententiam res erit. At uti hac auctoritate potiatur, necesse est antea fundamenta optimorum gestorum in animos omnium conicere, reponere, altius inferre; gestorum, dixi, non verborum, non vocum inanum, quibus veluti vacuum aes sonans, aut

cymbalum tinniens videare. Avertat autem Deus quod illa tibi respondeantur: « Medice, cura te ipsum! »

Verumtamen apologetici oratoris maxima quidem haec est pars, non tamen est rei summa. Oratoriae artis multum, grande fert illa disciplina, illa scientia, illa prudentia, eruditio illa, qua possit recte, atque, ut verbis utar Hieronymi, quaquaversus inoffenso pede transire. Hinc primum et princeps illud Horatii:

cui lecta potenter erit res,

Nec facundia deseret hunc, nec lucidus ordo.

Post haec illa styli et elocutionis incunditas, illa convenientia verborum, ille accentus loquentis, illa moderatio et temperantia vocis, actionis, vultus, incessus, habenda prae ceteris; brevitatis, concinnitatis, claritatis, distributio, lumina quaedam orationis et faces; nam

Indoctum doctumque fugat recitator acerbus;

Quem vero arripuit tenet occiditque legendo

Non missura cutem nisi plena cruoris hirudo.

Non enim causidicum nescio quem, neque proclamatorem, aut rabulam hoc sermone nostro conquirimus, sed eum virum qui sit eius artis antistes, cuius cum ipsa natura magnam homini facultatem daret, tamen esse Deus putatur, ut et ipsum, quod erat hominis proprium, non partum per nos sed divinitus ad nos delatum videretur, deinde qui possit non tam caduceo, quam nomine oratoris ornatus, incolumis per hostium tela versari; tum qui scelus fraudemque nocentis possit dicendo subicere odio civium, supplicioque constringere; innocentiam iudiciorum poena liberare; idemque languentem labentemque populum aut ad decus excitare, aut ab errore deducere, aut inflammare in improbos, aut incitatum fraude aliqua in bonos ab ira retrahere et mitigare.

Talis esto apologeticus orator; hi apologeticae eloquentiae numeri. Qui autem se talem praebuerit, eum non cum summis hominibus comparo, sed vere Dei nuntium iudico.

8.

EX HIBERNIA

De Sancto Malrubio

eiusque gestis atque traditionibus.

INTER multas res his diebus ad luxuriam pertinentes, inter inventa sapientum, de quibus recte gloriamur, inter alia multa, in quibus mentes hominum versantur, illorum Dei Servorum ne obliviscamur oportet, qui lumen Crucis in remotas orbis terrarum regiones per ardua ac prope incredibilia fortiter tulerunt. In his numerandus est Sanctus Malrubius, vel Rufus; de quo, si placet, pauca scribam, quae nostris diebus in Hibernia et Caledonia passim revocantur.

Malrubius, cui vulgo propter crinium colorem cognomen Rufo erat, in Hibernia natus est, apud locum, ubi nunc stat oppidum Londonderry, tertio die mensis Ianuarii, anno DCXLII.

Nobili genere ortus, se « atavis editum regibus » dicere potuit, quippe ex maioribus suis nonnulli in Hibernia fuerunt reges. Inter affines maternos abbatem monasterii Bangor habuit, cuius Societatem, gloria terrestri sprete, iniit, ut ad fidem Christianam ferendam ad eos de-

dae, cuius partem aliquam appetere nobis conabimur.

Non procul ab Urbe, ad orientem solem et meridiem. Cyriaca matrona praedium rusticum habebat, cui nomen « fundus Veranus », ibique coemeterium constituerat, ubi sanctorum Christi martyrum corpora sepeliebat, inter quos Laurentius, primus Romanae Ecclesiae diaconus conditus est. Constantinus cognomine Magnus ipso in loco basilicam an. ccc xxx exegit, quam inter patriarchales relictam peregrinantes quoque invisebant. Anno cd xxxv Xystus PP. III refecit, atque deinde, an. d lxxviii Pelagius PP. II ita renovavit, ut speciosior et nova tunc fuerit appellata. Haec tamen basilica alio quam nunc spectabat: aditus enim illic erat, ubi nostris diebus finis ecclesiae, atque usque ad scalam patebat, qua nunc ad presbyterium conscenditur. Itaque Honorius PP. III (an. mccc xvi-xxi) quum amplio-rem reddere statuisset, alas tres addidit, iuxta quas ecclesiae aditus patefactus est, et porticus aedificata, quae eum ornaret. Id autem incrementum eo facilius redditum est, quod antiquae basilicae contigua altera atque opposita exstaret Magnae Dei Parenti dicata, ab Adriano PP. I erecta, vel saltem instaurata insignisque reddita, hodiernis alis prope respondens. Quum autem Constantiniana basilica in libramento versaretur satis quam coniunctae sibi ecclesiae demissiore, inferior pars terra parietinisque impleta est, ita ut pars alae superior ad presbyterium, quod etiam nunc videmus, adhiberi poterit.

Ut insequentes easque non maximi momenti restaurationes praetereamus, anno

m dccc lxiv Pius PP. IX, quo studio in christianam artem atque cultu in martyres fidei pollebat, Virginio Vespignani architecto commisit ut, duce Ioanne Baptista De Rossi, celeberrimo illo monumentorum christianae antiquitatis instauratore, basilicam renovaret, ac pristinas architecturae notas restituens, locum basilicae ipsius maxime venerandum, sacram scilicet « confessionem », sive cryptam aut sepulcrum sanctorum martyrum Laurentii, Stephani et Iustini, a xiii p. C. usque saeculo

PII PP. IX SEPULCRUM ROMAE.

FIDELIUM defunctorum commemoratio, et sollemnitas, quae ad celebrandum annum L expletum, ex quo Deipara labe originali immunis a Vaticano oraculo declarata est, non in Urbe tantum sed apud universum Christianorum orbem parantur, ad quae denique non ultimi omni animo accedimus, in mentem revo-

cant virum pientissimum, qui Immaculae Conceptionis dogma edixit, fuitque non unis nobis Romae incolentibus, sed omni Christifidelium populo carus, qui humillimum eius sepulcrum, conlata undique stipe, inter splendidissima aeternae Urbis monumenta ad sempiternam eius memoriam constitutum voluerunt.

Sit igitur hodie oculis sociorum nostrorum Pii IX subiectum mausoleum, sit in sanctissimum Pontificem obsequium honoris, sit etiam pro nostra parte initium sollemnitatis illustran-

imum fa-
cumulavit

totius po-
et, optime
ens nostra
um Theo-
nor annos
pectamus:

H. C.

anno MDCCCXCVI, Philadelphensi illo memorabili in comitio, selegeretur ut secundas in supremo magistratu is obiret, Theodorus sese succingens secundam illam partem haud sibi gratam ostendit. « Primum me Neo-Eboraci malo, quam in republica secundum »; haec, Caesarem imitatus, retulit. Et revera, quidnam in altero illo loco fecisset? Ea aetate nova factio per rempublicam crescebat, quae bellicis expeditionibus ex professo adversabatur. Nam populares, qui dicebantur, veteres cives Jeffersonium imitati, rempublicam Cuba insula et Philippinis potitam male tolerabant, et quasi discrimen imperio imminere ab armis et militibus aiebant, quae probe Theodoro haud grata erant.

« Senatui praeesse, — haec ille fatebatur, — quomodo valeam, nisi atramentarium forte in caput calumniatoris coniciam, qui de exercitu nostro vel de classi maledixerit? » Hisque fultus per biduum magistratum renuit, quumque tribuni illi, heic vel illic eum adhortarentur, numquam mentem suam flectere est visus. Cessit tandem, una ratione motus, quia factioni interesset ut is suo in loco esset, obediensque est factus. Dum vero Mac-Kinley praeses ruri quiescit, Theodorus undique per patriam discurrebat pugnam committens, qua Bryanistica factio paene deleta est.

Vices itaque praesidis tenuit; at aptus ei locus non erat; est enim munus quasi honoris causa tantum collatum; ille pro posse in utilia adlaborabat. Quamobrem Mac-Kinley eum paulatim magis existimans, omnem suum laborem illi commiserat, vix sibi relinquens eum factionis ducibus communionem, quam Theodorus non facile servasset.

Interdum vero, ab urbe secedens, paucis comitatus amicis ad venandum aprum, ursum, pardum concurrebat, atque per mensem latebat. Washingtonii cives cito eum hisce cognoverant, sciebantque eum sive domi in cubiculo inclusum, sive extra in silvis venatorem male visitantes tolerare. In opus totus erat; quum vero nimium opus esset atque mens eius fessa, ex abrupto proficiscebatur.

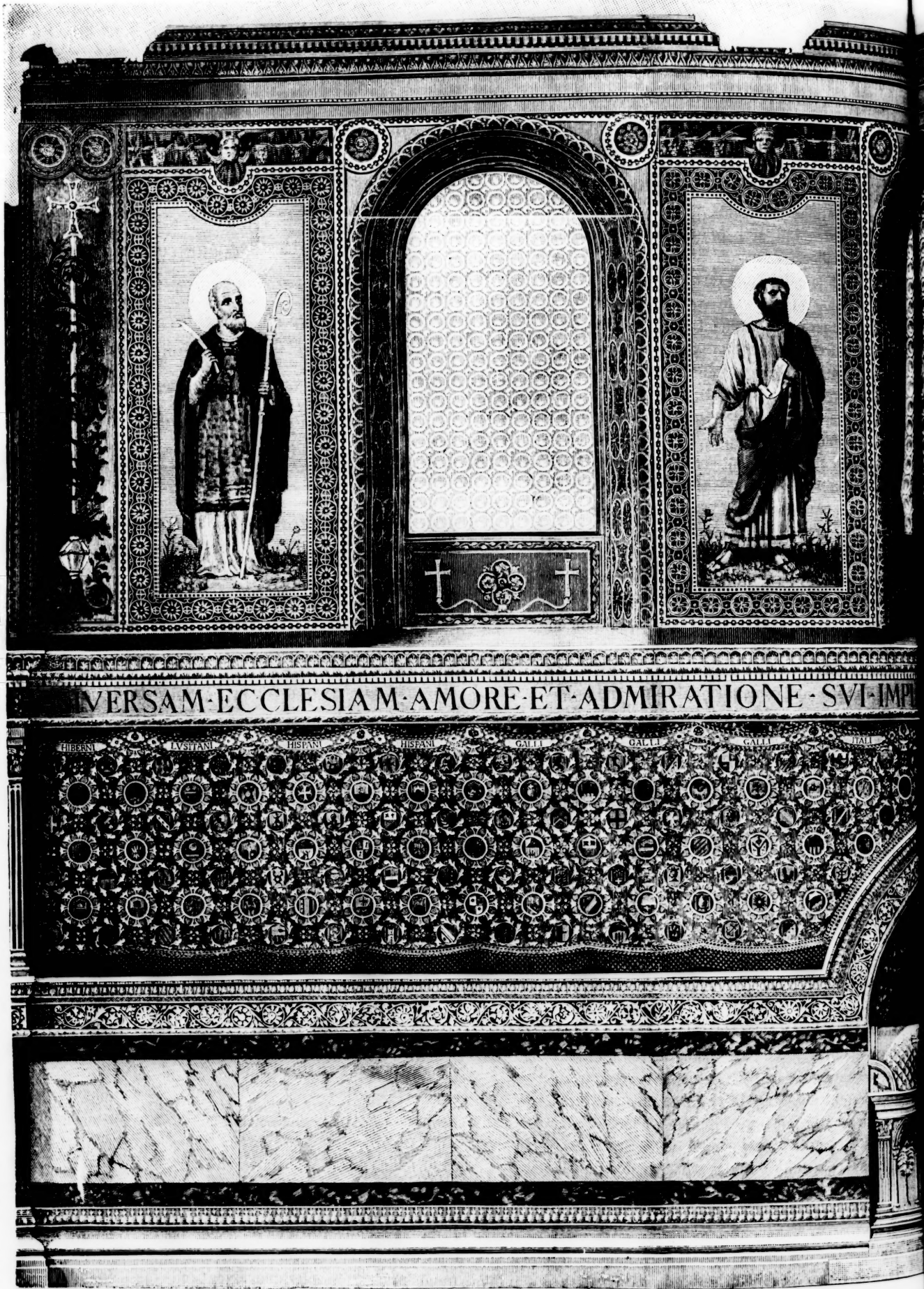
Vir itaque praeses factus quae iam in patriae bonum non comparavit? Imminuta vecti-

galia atque aes alienum contractum; simul, classis aucta exercitusque multiplicatus. Vix annus est ex quo ille supremum magistratum tenet, iamque argentariae illae sodalitates omnia dederunt, quae in commune divitiarum augmentum parere valerent. Panamensis fretus quaestio nullis vectigalibus ad expensas pro re nata satisfecit. Philippinae insulae certa lege gubernantur, Cubanorumque respublica optimis paetionibus, Americanorum patrocinio sese tradidit. In Venezuelano discrimine felicissi-

imum, in Alaskana quaestione faustissimum factum reipublicae fuit. Omnia vero cumulat Aloisiana artium omnium recensio.

Hoc non unius viri opus est, sed totius populi, quem optime ille moderatus est, optime rexit. Quae quum probe universa gens nostra cognoscat, non est dubium quin iterum Theodoro illi sceptrum reipublicae ad quatuor annos alios committat. Eventus itaque expectamus; vos interim valete.

H. C.

bus litteris ad Italiae et Americae Ordinarios 27 mensis Iulii 1890 datis, legem tulit, qua Italiam sacerdotum migrationem in Americam certis conditionibus contineret.

huiusmodi regulae hae sunt:

1) In futurum prohibentur omnino Italiae Episcopi et Ordinarii concedere suis presbyteris et clero litteras discessoriales ad emigrandum in regiones Americae.

2) Exceptio tantummodo admitti poterit, onerata Episcopi conscientia, pro aliquo eius dioecetano sacerdote maturae aetatis, sufficienti sacra scientia praedito, et vere iustam afferente emigrationis causam; tamen, bonum testimonium habens intemeratae vitae, in operibus sacri ministerii cum laude spiritus lesiastici et studii salutis animarum hactenus petita, solidam spem exhibeat aedificandi verbo et exemplo fideles ac populos ad quos transire postulat, non moralem certitudinem praestet numquam a maculatam iri sacerdotalem dignitatem exercitane vulgarium artium et negotiationum.

3) Sed in huiusmodi casu idem Italus Episcopus Ordinarius, omnibus rite perpensis et probatis, absque sacerdotis postulantis interventu, agat in ipso Ordinario Americano, ad cuius dioecesim transire cupit, et habita ab ipso Americano Ordinario eiusdem sacerdotis formali acceptatione, una promissione eum ad aliquod ministerii ecclesiastici munus deputandi, de omnibus et singulis ad memoratam S. Congregationem Concilii referat. Quae si assentiatur, tunc poterit Episcopus discessoria litteras concedere, communicando cum Americano Antistite per secretam epistolam, nisi ei iam cognitae sint, notas emigrantis sacerdotis proprias ad expediendas fraudes circa subiecti identitatem.

Ex ea dioecesi ad aliam in America eidem sacerdoti emigrare ne liceat absque nova sacrae Congregationis licentia.

4) Excluduntur in quavis hypothese presbyteri orientales.

5) Quod si non agatur de emigratione, sed de alio Italici sacerdote, qui ob suas peculiare honestas ac temporaneas causas pergere velit ad Americae partes, satis erit ut proprius Ordinarius, his perspectis, ac dummodo de cetero nihil obstat, eum muniat in scriptis sua licentia ad tempus (unius anni limitem non excedens), in qua ipsae abeundi causae declarentur, cum conditione, ut suspensus illico maneat a divinis expleto constituto tempore, nisi eius legitimam promotionem obtinuerit.

6) Non comprehenduntur his legibus de emigratione in Americam ii sacerdotes, qui ad hoc speciali aliquo gaudent apostolico privilegio.

Hac lege, noxia plura remota et sublata fuerunt, non tamen omnia, neque ex toto. Experientia enim docuit, ex praepostera art. 5 superius recensiti interpretatione, salutaris illius legis effectum saepenumero fuisse frustratum. Praeterea constituit, nedum ex Italia, sed ex aliis quoque Europae regionibus nimiam, quandoque etiam perniciosam, sacerdotum migrationem in Americam, et ad insulas Philippinas.

Quare Emi S. C. Patres, plurium Episcoporum relationibus rite, uti par erat, inspectis, eorumdem Episcoporum votis obsecundantes, rebus omnibus mature perpensis, consueverunt latius atque uberius esse hac de re providendum nova generali lege, quae his capitibus continetur:

I. Pro Italiae clericis, firmis dispositionibus contentis in circularibus litteris diei 27 mensis Iulii 1890 sub numm. 1, 2, 3, 4 et 6, Ordinarios omnium tam Italiae quam Americae conscientia super plena earum observantia graviter oneratur.

Facultas vero sub num. 5 concessa circumscribitur ad casum strictae et urgentis necessitatis ut e. g. pro gravi infirmitate alicuius in America degentis, quem christiana charitas aut pietatis officium invitere exigant, neque tempus suppetat recurrendi ad S. Sedem. Sed in hoc et similibus adiunctis causa urgentis necessitatis in discessoriis litteris clare ac determinate exprimens erit, absentiae tempus ad sex menses circumscribendum et de re statim edocenda S. Concilii Congregatio.

II. Extra Italiam vero in posterum ne liceat Europae Ordinarios discessoriales pro America suis Cle-

ricis largiri, nisi requisito prius consensu Episcopi dioecesis illius, ad quam sacerdos pergere cupit, permutatis ad hunc finem secretis litteris, in quibus de aetate et de moralibus atque intellectualibus qualitatibus migrantis sacerdotis Americanus Praesul doceatur.

Excipitur tamen casus strictae et urgentis necessitatis, in quo, pari modo ac supra, licentia a proprio Ordinario concedi poterit, sed ad sex menses tantum valitura, adnotata causa urgentis necessitatis et monito per epistolam Episcopo loci ad quem sacerdos proficiscitur.

III. Pro migraturis denique ex qualibet orbis parte ad Philippinas insulas, eadem leges ac normae servantur ac pro Italis sacerdotibus ad Americam pergentibus, hac tamen differentia, ut pro Europae sacerdotibus venia expetenda sit a S. Congregatione Concilii; pro Americae vero aut alterius regionis sacerdotibus, a Delegatione Apostolica Washingtoniae.

Itaque in posterum discessoriae litterae pro clericis in Americam et ad Insulas Philippinas migraturis conficiantur in forma specifica, iuxta regulas superius statutas: et aliter factae nullius valoris sint, et qua tales ab Ordinariis illarum dioeceseon aestimentur.

Facta autem de his omnibus relatione SSmo D. N. Pio PP. X in audientia diei 17 Septembris p. e. ab infrascripto Cardinali Praefecto, Sanctitas Sua Decreta Eorum Patrum confirmavit, per circulares S. C. litteras publicari, et ab omnibus rite observari mandavit, contrariis quibuscumque minime obstantibus.

Datum Romae ex aedibus S. C. Concilii, die 14 Novembris 1903.

V. Card. VANNUTELLI, Ep. Praen., Praefectus.

C. DE LAI, Secretarius.

EX SS. CONGREGATIONIBUS ROMANIS SENTENTIAE NOVISSIMAE SELECTAE.

Ex Congregatione Episcoporum et Regularium:

— Facultas specialis, qua alumni Religiosorum Ordinum indigent ad gradus academicos assequendos, quod spectat biblica studia datur per S. C. Episcoporum et Regularium « modo habituali », neque solum « per modum acti », in singulis casibus, prout eorumdem Religiosorum Ordinum statuta de ceteris graduum academicorum generibus constituunt. (Ex litt. S. C. die XIX mens. Apr. an. MDCCCIV).

— Ius suffragii pro receptione in Ordinem Cartusiensem non pertinet ad professores votorum simplicium, licet in Subdiaconatus ordine constitutos. (Ex decr. d. XX mens. Maii an. MDCCCIV).

— Consanguinei duo Regulares eligi possunt eiusdem Capituli consilarii. (Ex decr. d. II mens. Iul. an. MDCCCIV).

Ex Congregatione Sacrorum Rituum, Indulgentiarum et SS. Reliquiarum:

— Indulgentia centum dierum in forma Ecclesiae solita conceditur omnibus et singulis fidelibus ex utroque sexu, ubique terrarum nunc et in posterum existentibus, quocumque idiomate, dummodo versio sit fidelis, invocationem hanc contrito saltem corde ac devote recitantibus: « Nostra Domina a Sacro Corde, ora pro nobis »; idque toties quoties agant. (Ex decr. d. XXVIII mens. Iunii an. MDCCCIV, rel. in act. S. C. die IX proximi mensis Iulii).

— Ad lucrandas indulgentias concessas pro invocatione: « Cor Iesu Sacratissimum, miserere nobis » (1) sufficit ut Sacerdos dicat tantum: « Cor Iesu Sacratissimum », et populus respondeat: « Miserere nobis ». Quamvis autem pro recitatione eiusdem invocationis post Missam obligatio proprii nominis appositae non sit, vult tamen Sanctissimus ut uniformitati consueatur, ac proinde singuli sacerdotes ad eam invocationem recitandam adhortentur. (Ex decr. d. XIX mens. Augusti an. MDCCCIV).

(1) Cfr. Vox Urbis, an. VII, n. IX.

DIARIUM VATICANUM.

(Die XXI mens. Sept. - d. XX mens. Oct. MDCCCIV).

Coram SSmo admissiones.

Praeter Purpuratos Patres, Urbanos antistites aliosque ministros, qui sui cuiusque muneris gratia Pontificem de more adiverunt, inter viros apud Ipsum admissos peculiari nota digni sunt iuxta admissionis diem: eximus vir Ambrosius Agius, archiepiscopus Palmyren., Apostolicus legatus ad insulas Philippinas; Franciscus Ragonesi, archiepiscopus Myren., Apostolicus legatus apud Columbianam civitatem; Bezire advocatus, societatis Catholicae Inventutis in Gallia praeses; Gabriel Grison, praefectus Apostolicus Falls civitatis in Congo; Laurentius Cossa, praepositus generalis familiae Somascorum; manus iuvenum e catholica societate Gallicae inventutis, ac peregrinorum dioecesis Pictaviensis; Felix Fioretti, praepositus generalis Congregationis Cleric. Reg. S. Pauli Apostoli, vulgo Barnabitarum; Franciscus Marchetti Selvaggiani, Apostolicae legationis apud civitates foederatas Americae septentrionalis auditor; Delarbre advocatus, publici in Gallia coetus legibus ferendis orator; Gallici peregrini a Vicario generali dioecesis Parisiensis coram adducti; eximus vir Placidus Ludovicus Chapelle, archiepiscopus Novae Aureliae, atque Cuba in insula legatus Apostolicus; Ioannes del Papa O. S. B. « abbas et ordinarius » patriarchalis basilicae S. Pauli ac dioecesis « Nullius » recens electus; Casimirus Iuric, Fratrum Minorum legatus generalis; eximus vir Cyrillus Macarius, archiepiscopus Alexandrinus Coptorum; r. p. Franciscus Ragonesi, praepositus generalis sodalium Teatinorum; Olivier doctor, Gallicae academiae praeses; manus peregrinorum ex Hungaria et Helvetia; Aloisius Serlupi Crescenzi marchio, SS. D. N. equiso maior; Andrinch tribunus militum, Teutonici Ordinis magister maximus, eiusdemque Ordinis legatio; r. p. Wernz S. I., rector Gregoriani athenaei in Urbe; r. v. Georgius Picot, doctor in Gallico doctrinae Instituto; Delalaye et Lamarzelle, Gallici senatores; peregrinorum manus ex Aversana dioecesi; Amedeus de Astraudo dux; D'Elbers dynasta; iuris periti e Gallica civitate ad rei catholicae disceptationes habendas in Urbe congregati; urbani cives ex Aesquilina regione; eximus vir De Rothenam Wolfram dynasta, Borussiae legatus atque administer apud Apostolicam Sedem; Bertora comes eiusque familia. Anglorum peregrinorum manus ab eximo viro Edmundo Stonor, archiepiscopo Trapezuntino, coram adducta.

Pontificiae electiones.

R. v. Iosephus Petrelli, SS. D. N. Pii PP. X cubicularius intimus, a secretis Apostolicae legationis in insulis Philippinis deligitur.

— Antonius Lualdi, rector Insubri seminarii in Urbe, Panormitanus archiepiscopus creatur.

— Philippus Monnet inter antistites domus pontif. refertur.

— Adulfus Nouel archiepiscopus Metymnaeus, atque coadiutor archiepiscopi S. Dominici consecratur.

ANNALES.

Iaponicum bellum.

Dum omnes putant, post difficilem mirandumque a Liao-yang recessum, in id Russos maxime incumbere, ut nova loca munirent, ubi, subsidiis acceptis, hiemarent; dum simul Iaponiorum duci Oyama rex imperat ut quovis modo impetum alterum in hostem faceret, eiusque consilia frustraretur, en Kuropatkinii pronuntiatio, Russos arma ultro statimque illaturos. Undenam propositum hoc? Factus ne certior est supremus ille Russorum dux, hostem collectis

terra, uti diximus, undique consitam, in novam lucem redderet. Magna industria perductum opus, tantaque Pontificis admiratione, ut in narthece ipso exuvias suas recondi testamento inscriberet, atque ad amussim in loco, ubi quondam Constantinianae basilicae aditus patebat, in arca denique, quae simplicibus lineis pro sua humilitate ipse descripsit.

At magno Pontifice vita functo, undique fideles sacrum certamen quodammodo apud Patres Purpuratos haeredes instituere ut, nisi paternae voluntati officii paterentur, facultatem saltem concederent narthecem Constantinianae basilicae eo ritu exornandi, quem filiorum pietas induceret. Ita honorarium sacellum constitutum est, consilio Cattanei artificis Veneti, qui incomparabili modo illud decoravit, exemplumque mirificum musivae artis nostrae aetatis in eo exhibuit. Ditissima eaque summae elegantiae ornamenta ipsaque arca, cui Christi imago in aereolio imminet, (1) stylum redolent quo martyrum sepulera illustrantur; verum iuxta hodiernae artis rationem perfecta atque expedita; in fronte inter fenestras imagines conspiciuntur Christianae Ecclesiae Patrum atque Doctorum; contra, gesta praecipua Pontificis depicta sunt, inter quae dogmatica Immaculatae B. M. V. Conceptionis definitio; circum denique parietes insignia gentium inserta, quae undique terrarum ad opus concurrere, tanto Pontifice dignum.

(1) Prospectus quem praebemus ex forma prima deductus est ab artifice exhibita. Quum vero opus perduceretur, imitationes leves inlatae sunt, quo magis magisque styli unitas servaretur. Itaque imago "Boni pastoris", renovata, apothecae frondibus maxime, non anfractibus meandrisque circumducti.

SACRARUM MISSIONUM RECENSIO.

AMENS ille Gallici gubernii furor, patriam pessumdare hand contentus, eas quoque Christifidelium stationes longo labore in alienigenarum partibus constitutas evertere nititur. Iamque Madagascaria in insula dum negligit agrorum cultus atque inania rerum commercia reddit, praefectis imperavit ut Vicario Apostolico statim pecuniae atque tutelae auxilia omnia detraherent. Itaque Corbetius Episcopus huius mulctatus artibus praecipuum sibi fulcrum deesse ad operam cito novit: pulsus sacerdotes, ludi puerorum passim ab eorum ditione seiuncti, nosocomia pariter laicorum in manus tradita vetitumque ne quovis modo reipublicae magistratus ad excitandas religiosorum domus operam conferant, neve ad popularium elemosynas confugere sacerdotibus liceat. Hisce modis humanitas inter barbaris fovetur!

Contraria vero, sintque Deo grates, in Belgicis coloniis contingunt. Praeter Nigri fluminis ripas Christi praecones Dekinam stationem a barbaris Oepotensibus iam deletam ex integro restituerunt; acceptis autem militum auxiliis, barbarorum perduellio cohibita est praestitaeque tum presbyteris tum monialibus adiumenta.

In Gallica pariter Congana colonia nonnulla grata magis contingere. Lingolo enim circa lo-

cum multi adlaborant in messem catechistae, quorum opera sive in oppidis, sive in casis puerorum legio alitur atque eruditur; iamque sacellum Petro Claverio sacrum ibi erectum est: conditumque « viae Crucis » pium exercitium, quod multa pietate Nigritae prosequuntur. Dahomeana etiam in terra Locossiana nova statio erigitur, quam diu barbarorum regulus exoptaverat, ut ludus quoque pueris Gallico idiomati studentibus pateret. Nunc denique ludus in sacrum Missionem conversus est, atque ad casam presbyterorum sacellum plane erectum.

Modo si in Australiam transgredimur, in Superiori Guineana provincia plures catholicorum stationes erectas invenimus, quae in media universa Sebou regione sunt quasi signum constitutae. Sebou haec maxima terra est, quam Ona flumen persulcat, quamque ad meridiem Lagos palus attingit, ad orientem Ossun provincia, ad occidentem Ogoun regio contingunt. Prima ibi statio Ibowon in loco condita est; at finitimi populi ita libenter rem acceperunt, ut alias quoque spondere stationes opus fuerit eorum ut pietati fieret satis. Hoc modo et Odoshangi et Eshuri stationes conditae sunt, ubi paullatim et ludi, et nosocomia, et asyla, et orphanotrophia erigentur ut populi necessitatibus subveniantur.

In Sinis bellica fortuna Iaponiorum Russorumque varia totius populi vivendi rationem vehementer exagitat. In meridionali enim Houpe provincia nova persecutio in Franciscanum stationem exorta omnia plane diruit. Totimus Episcopus una cum Friderico sacerdote, eius fratre, cumque discipulis tribus obtruncatus ab ethnicis cecidit. Serius, Florentius Robberecht, sodalis alius, in vincula conicitur, deinde necatur. Houpeani itaque Christi fideles patre suo orbat, insidiis capto atque vita functo, metu et pavore adsiduo complentur, nihilque iam audent nec facere nec cogitare. Ibi sacerdotes tamen sunt viginti, templa triginta, stationes septuaginta, ludi puerorum viginti quinque, alumni quingenti, tirociniumque clericorum, et clarissarum sanctimonialium domus. Nunc vero Gallicus legatus, suam tutelam obtestatus, per amplam a Sinensium Caesare redintegrationem expetiit; at pertimescunt plerique sodales ne legatus optata assequatur.

Ex meridionali Honania provincia Briceus sacerdos scribit Han-Ciungianam stationem peroptime funditus redintegratam esse; quinimmo novum ibi centrum factum esse et vigere, idemque brevi floridissimum oppidum sacerdotibus crevisse, ferreo itinere prope deducto ab Han-Kow ad Pechinum urbem. Saepe tamen loci aedificatio est a paganis exturbata, qui aegre ferebant Europaeos sua in loca redire; sed tandem, obstaculis amotis, Volenterius Episcopus templum consecravimus, atque ephebeum constituit et puellis asylum, quem Canossianae sorores habent.

In Mongoliana terra, licet asperrimum ibi ardeat bellum, haud tamen pessimi missionum nuntii sunt. Richardus sacerdos Naemius, e

Bruxellensi societate Missionariorum, novam stationem conditam Fon Kia-tai-tse in loco docet, ubi et templum aedificare et ludos erigere, et nosocomium ponere commode licebit: ad bis millia cathecumenorum agmen ascendit; christifideles autem mille sunt. E centrali pariter Mongolica regione Van Aertsiaerius vicarius optima refert; per semestrem enim sexcentos incolas iam baptizavit; sex millia eorum Christiana doctrina erudit. Lon-tsau-patru autem in regione stela posita est in Patrum Heyrmanni et Malletii memoriam, ibi anno MDCCLX in seditione caesorum. Ritui dux ipse militum et praefectus et copiae adfuere; operis expensas aerarium imperii tulit.

Pekini quoque missiones satis progrediuntur: recens enim quinque millia hominum baptismum acceperunt, at ad huius anni finem decem millia erunt. Hoc modo martyrum cruor foecundat Ecclesiam, atque post novissimas clades aggetur fidelium exercitus. Nanningia in urbe Chuang-si provinciae Sororum tirocinium condere quum esset consilium, quae a Tonkini finibus a Gallicis magistratibus sanctimonialia pulsae sunt eo venere; ita constituta in Konangsi Apostolica praefectura Sororum domus.

Modo si Americam adspiciamus, in Canadensi Paskatchewan regione, ubi terrae prope incoltae sunt, parvum sed renidens sacellum erectum est nova in urbe, quae Saskatoon dicta est. Coloni ex omni gente convenere, at rudes plerique, qui et arva et silvas incolunt, et vix prima humanitate imbuuntur. Ad utrumque populum, urbanum scilicet atque agrestem, erudiendum statio missionariorum est posita.

Contra e septemtrionali Canadensi regione ingrata nunciantur; in Mackenzie enim provincia flumina omnes terras inundarunt, et pleraque aedificia Missionis in loco Atabaska vastarunt omnino.

Misellis pane et tecto orbatis, fideles Christi ex omni orbe, dum possunt, consulant.

ACTA PONTIFICIA.

Decretum Sanctissimi per S. Congregationem Concilii Tridentinis decretis interpretandis editum de clericis in Americam et in insulas Philippinas profecturis (1).

Clericos peregrinos, a remotis transmarinis oris venientes, iuxta veterum Patrum statuta, et canonicae sanctiones *lit. 22, lib. I Decret.* ipsasque prudentiae regulas, non nisi caute ad sacri ministerii exercitium esse admittendos, neminem profecto latet. Nam propter distantiam et dissimilitudinem locorum, de personarum earumque qualitatibus ac de valore documentorum, quae ab advenis exhibentur, iustum iudicium tuto expediteque fieri saepe difficile est; fraus ac dolus (teste experientia) aliquando subrepunt; unde periculum passim imminet, ne indigni ac nequam viri super gregem fidelium constituantur cum gravissima divinae maiestatis offensa et rei christianae iactura.

Ad haec arcenda discrimina S. Concilii Congregatio, de speciali mandato SSmi D. N. Leonis XIII, circu-

(1) Quamquam decretum hoc superiore anno promulgatum fuit, nonnullis tamen sociis morem gerentes per *Vocem Urbis* vulgavimus, quod reapse non Italis tantum, sed omnibus Europae gentibus magni momenti sit.

laribus litteris a die 27 mensis Iuliorum sacerdotum regulis contineret. Huiusmodi reg-

(1) In futurum scopi et Ordinarii saeculari litteras giones Americae

(2) Exceptio Episcopi conscientia matura aequo iusto, et vere iusto, qui tamen, bonum vitae, in operibus ecclesiastici et st ractae, solidam exemplo fideles a nec non moralem se maculatam iri tione vulgarium

(3) Sed in huius et Ordinarii, o rem, absque sacro cum ipso Ordinario ille transire cupit, iuratio eiusdem cum promissione aei munus depu moratam S. Cong tamen assentiatur rias litteras conc cano Antistite p cognitae sint, not impediendas frau

(4) Ex ea dioece doti emigrare ne gationis licentia.

(5) Excludunt ritus orientalis.

(6) Quod si no Italiae sacerdote temporaneas caus satis erit ut pro dummodo de cete pta sua licentia excedens, in qu cum conditione, expleto constituto rogationem obtin

(7) Non comp done in Americ aliquo gaudent

Hac lege, no non tamen omni docuit, ex praep pretatione, saluta fuisse frustratum

ita, sed ex aliis

qua, quandoque rationem in Am Quare Emi S. lationibus rite, u corporum votis o pensatis, censu de re providend pibus continetur

I. Pro Italiae tentis in circula ab numm. 1, 2, Italiae quam Am observantia grav

Facultas vero al casum stricta gravi infirmitate christiana charit fant, neque tem Sed in hoc et si cessit in disc exprimenda erit circumscribendu cili Congregatio II. Extra Ital ropae Ordinarii

SOCIIS MONITUM.

SSM̄ DN̄I N. PII PP. X IMAGO, qua superiorem Commentarii nostri num. VIII decoravimus, ex tabula aere cusa desumpta est, quam renovata nuper ad gloriam antiquissimam officina Urbani hospitii S. Michaelis ad Ripam post menses septem assidui indefessique laboris recens edidit. Imaginem autem ipsam deligimus, quum vultus vigorem, oculorum vim lineamentaque Patris amantissimi praeter ceteras aperiat, itemque artis opus proferat selectissimum, quemadmodum Ipse Pontifex, — qui pro animi sui benignitate pluries artificem apud se admisit, coram eo constiturus, ut opus omnibus numeris absolveret, — recognovit, autographon denique sub exemplari sibi oblato apponens, quod pariter sociis videre fuit.

Nos itaque ut eorumdem sociorum diligentiae nostrae pignus novum praeberemus, apud memoratam officinam institimus, ut exempla imaginis nobis concederet commentarii *VOX URBIS* sociis imminuto pretio divendenda; qua nostrae sollicitudini gratiose annuente, factum est ut *tabula metr. 0,63 × 0,85 apposita charta manu facta, calchographice impressa, quae vulgo lib. 8 venum datur*, apud nos haberi queat lib. 6 ad domicilium quaerentis, nullo scilicet diribitorio debito pretio.

Iussa vero unice mittantur ad ARISTIDEM LEONORI EQUITEM, Commentarii *VOX URBIS* possessorem et administratorem, Romam (*Via Alessandrina, 87*).

PER ORBEM.

SI proximi itineris peculiaris nota fuerunt operariorum a labore desertiones, quae imo eo processere ut, quum recensionem nostram scriptis mandaveramus, ab offensione quadam populari occasione sumpta, tres per dies, omnem fere Italiam vi pessumdarent, hodie ferriviarum calamitates prima occupant, quas ne Roma quidem effugit. Castromenii in suburbano clades huiusmodi exorta: vaporitrahæ ex Albæ statione, — qua de causa incertum, — quum sub vespere fugisset, in curruum illam seriem occurrit, qua urbani cives aestivo atque autumnali tempore solent plerumque ad uxores liberosque rusticantes quotidie se reducere; quorum plures vulnerati ob concursione sunt, dum opifices duo horrenda morte multantur. Machinator, contra, vaporitrahæ, quum inde mature desiluisset, sospes evasit; quod iis addidit fidem, qui supputarunt — animus tamen credere horret — lacrymabilem hunc eventum ab anarchistis paratum, eoque magis quod vulgo illa in trahea eminentissimus vir publicis Ecclesiae rebus praepositus in pontificias aedes ad lacum Albanum rediret.

Verum nonnullis ante diebus gemina ad Ferrariam acciderant; quin etiam maiore cum luctu. Quibus enim occursus pepercit, eos ignis aggressus est: itaque viatores septem extincti sunt, quindecim vulneribus confossi.

Similia ad Wood-stock, Toronto in provincia contigerunt; dum ad Souther in Valliae Anglicae regione currus vapore acti, e ferreis axibus quum exiissent, viatoribus quatuor mortem, quinquaginta autem plagas procurarunt. Neque rhedæ ipsae electrica virtute raptæ ab his aerumnis liberae evaserunt, uti Melrose de Massachussets, quum capsula pulveris plena, cui a δύναις; nomen, e rheda ipsa delapsa,

magno fragore disrupta est, omniaque circum, homines et res, in ruinam adduxit.

Quid vero hæc, si cum concursationibus comparemus, quae Newmarket atque Warrenburg, Americanis oppidis, factae sunt? Illic enim quinquaginta quatuor mortui ac septuaginta quinque vulneribus affecti; hic mortui tres supra triginta; triginta autem vulnerati.

Incendia pariter saevierunt. Neo-Eboracensem infortunium recolo primum, ubi elementa inter se maxime opposita, ignis et glacies, simul coniurarunt ut vitae finem hominibus parerent. Officina enim ad carnes ita conficiendas, ut diu servari possint, quum flammæ præda fuisset, ammoniaci labra in cellis condita dehiscunt; aer inde fit non spirabilis, temperies frigidissima: vigilum alii oculorum lumen amittunt, exanimantur alii: sunt quibus congelantur artus, dum vultus misere comburitur!

Sunt quoque Vulcani rabie absumpta Sgade, oppidum Hispaniae, ac Dawson, Alaska regionis urbs caput, quae iam abhinc tres aut quatuor annos eundem casum experta erat, a quo vix nunc resurrexerat; denique Basilæ theatrum, ubi non interitus tantum duorum militum, qui ad illud servandum accurrerant, lugendus est, sed theatri custodis, qui timens ne severe puniretur, ad desperationem adductus laqueo se suspendit.

Ne afflictos nimis vos qui legitis reddam, praetereo aerumnas alias, quibus memorialis libellus meus redundat, et Trinitatis urbis, fistulis aquarum disruptis, alluviem, et terræ motus, quibus Canadenses urbes Quebec atque Ontario concussae sunt, ut recta via Stabias mecum adducam ad laboris festum, quo ope-

rarii navalium illorum laetantur, ob navem coram rege, atque benedictione ab Episcopo solemniter peracta, in mare immisam. Sit omen ut bellicum monstrum pacis, contra, exstet signum; ac deinde in extremam Africam cito concurramus, ne tardior fiat noster adventus Ioannesburg in urbem, ac videre saltem possumus — participes enim futuros nos despero — thesaurum illum aureum, ibi repertum.

Sed iam pallida mortis imago me revocat, monetque ut vita functos viros clariores memorem, quos regna rapuerunt aeterna. Sunt hi Herbertus Bismarckius, Othonis illius filius, qui si splendore suo genitum illustravit, hoc ipso tamen vetuit quominus civilibus virtutibus, quibus non egebat, per se splenderet; et Danus ille Diels Flinsen, cuius nomen ob inventam novam medicamentum rationem a luce deductam (φωτοδράπνιν nuncuparunt) amplissima cum laude posteris commendabitur.

IOCI.

Medicis ingruit satyra.

Americanus quidam nonagenarius aetate, sexcenta centena libellarum millia possidens, nuper, uti fertur, testamentum condidit, in quo athenaeum medicum urbis Boston haeredem fecit omnium medicamentorum, quae medici aegrotanti sibi praeceperant, quibus tamen ille numquam usus erat, etsi comparasset a pharmacopolis, at domi religiose servaverat. Museoli huius en partes: 1900 lagonae, lagunculæ, phialae medicaminibus variis plenae, sigillo adhuc integrae: 1375 thecae, theculaeque plenae pillulis, pulveribus medicatis et huiusmodi: 870 involucri chartacea medicamentorum maiora thecis.

En homo cui hæc emisit profuit; si sumpsisset, forsitan interisset ab inde!...

copiis recens auctis, ad novam oppugnationem omni animo tendere, indeque oportere ut eum a se praeiperet, atque in diducto itinere contineret? An potius Petropoli, ubi oculus indesinenter in Arthurum portum convertitur, inque strenuos oppugnationum conatus, hoc iussum profectum, nulla a Stakembergio tentatae iam frustra rei ratione habita, maximarumque difficultatum quibus esset obeundum?... Quidquid fuerit, hoc etiam propositum irritum evasit; Iaponenses enim hostem propulsarunt, hostilique triginta millium hominum clade elati, invicem infesto exercitu Russos petierunt, eosque tanta vi coniectati sunt, ut, dum scribimus, impossibile fiat quinam rei exitus futurus sit conicere.

Interea societatem de arbitrato ac pace procuranda exterorum negotiorum Anglicus administrator itemque Germanicus certiores faciunt, nullam de mediatione operam interponi licere, quum ab utroque bellatore populo minime desideretur!...

Balkanicae res.

In Balkanica regione nihil intercessit, quod mutationem aliquam rerum conditioni satis quietae adduceret. Si vero rebelles nullum, aut minimum, documentum navitatis suae praebuerunt, Salonikii Arabes quidam milites perturbationes excitarunt, a remota dimissione sua, exque mercede haud soluta, causa desumpta.

Bellogradi Petrus, Serborum rex, corona sollemniter redimitur.

Anglo-Thibetana pactio.

Foedus ab Angliis cum Thibetanis sanctum recens, quod, recognito Sinarum imperio, iura Anglici commercii pensionationisque pretium tutaretur, haud satis benigno animo a Russis Sinisque acceptum apparuit, qui suas protestationes auctoritate publica edituri nunciantur; quamvis frustra, quum Angli officium in se receptum servaverint nullum locum Thibetanae regionis diuturne occupandi, nullamque in Thibetanorum negotiis constantem interpositionem exercendi.

Gallorum Hispanorumque foedus de Mauritania.

Perductae longe eaeque arduae tractationes inter Galliam atque Hispaniam de Mauritania, felicem tandem exitum habuerunt, subscriptaque est Parisiis inter legatos utriusque nationis conventio, cuius, nisi textum, mentem saltem cognoscimus, Hispaniam foederi quod Angli et Galli iam pridem inter se fefellerant accedere circa Mauritaniam atque Aegyptum, utramque nationem Mauritaniae integritatem per se servaturam sub ethnici regis imperio.

Quamquam huius dominatio non ab Europaeis populis, sed civili bello in discrimen adducitur; qui enim Mauritani princeps cum eo contendit, novam victoriam Onjdae reportavit, aroeque Aiu-Mniuk potitus est.

Africi motus.

In Germanica Africa rerum conditio, iam ob deficientes Herreros difficilis, in dies ingravescere videtur propter bellum a tribu Witboi indictum, atque finitimas gentes fortiter Germanis repugnantes.

Ex Lusitanis quoque Africis finibus seditiones nunciantur. Quin imo in septentrionali Mozambici regione in apertum certamen rebelles descenderunt, ita ut novas ex Europa copias in illas regiones mitti oportuerit.

★

Americana bella civilia.

Civilis perturbatio, quae tamdiu Uruguayanam civitatem pessumdedit, composita his conditionibus fertur, ut evertendarum rerum cupidum arma deponant, bona sua proscripserint iusque suffragii retineant.

Contra e Paraguayana republica factiosi dicuntur, gubernii primis agminibus fuis, ad urbem caput properare, ut obsidione terra marique cingant.

Venezuelana quoque regio movetur: plures enim cives in vincula coniecti asseruntur ad suffocandam seditionem Castrum in praesidem excitatam.

★

Pacis triumphus.

Melius sibi providerunt Brasilienses ac Boliviani, qui, ut acrem contentionem componerent de finibus exortam, potius quam armis, arbitrorum iudicio rem tradere statuerunt, ac praecipue Eius administro, qui princeps pacis a Deo est in Orbe constitutus, legatum dicimus Summi Pontificis, qui tribunalis huius praeses ex utriusque gubernii consensu est deputatus.

★

Regalia funera.

Proximus mensis regalis domibus infensus hen! exstitit. In Germania enim vita est functus Ernestus Casymirus Lippe Bieslerfeld, principatum Lippe-Deimold regens; quae quidem mors iterum accendit disputationem veterem utrum huic familiae an affini Lippe-Schaumburg regni successio contingat; quamvis pro altera tribunal ad rem constitutum, sententiam abhinc annos nonnullos ediderit.

In Germania pariter magno civium suorum luctu vitae cursum absolvit Georgius Saxonum rex, Pillnitz in oppido natus an. MDCCCXXXII, qui strenui militis atque viri cultiore ingenio praediti famam reliquit. Ei in regnum successit Fridericus filius, natus an. MDCCCXLV.

Denique cum omnium moerore juvenis admodum tres parvulos relinquens decessit Matriti Maria a N. D. de Mercede, regia femina Asturum princeps, Hispanici regni haeres. Hispanorum fratrum Latini nos casum luctumque maxime dolemus.

PUBLICI PER ORBEM COETUS LEGIBUS FERENDIS.

IN Austria publicorum consiliorum sessiones resumptae; at «obstructionismo», quod vulgo dicunt, hinc inde submoto, passim iterum intermissae. In Batavia regina coram municipum collegio cives omnes hortata est ad commerciorum, navigationis, industriaeque conditiones sublevandas.

In Gallia acris disceptatio habita de rebus gestis in Apostolicam Sedem; at Combesius et Delcassé, alter administratorum collegii praeses, alter exteris negotiis praepositus, licet multa minus vera proterve affirmaverint, suffragia favorabilia reportarunt.

In Graecia legati populares omnes dimissi.

In Hispania Romerus Robledo iterum popularium legatorum coetus praeses electus, municipiorumque reformatio quaesita.

In Hungaria de commerciorum foedere cum Italia disceptatum, rogatioque legis oblata, quo expeditius coetus labores peragi possint.

In Italia nova comitia ad diem VI proximi mensis Novembris indicta.

In Lusitania publicis coetibus Carolus rex aditalem orationem habuit, notavitque amicitiam cum exteris gentibus, Hispanis finitimis praesertim et Anglis, firmam manere.

AENIGMATA

A FR. PALATA PROPOSITA.

I.

Comiter alloqueris cedentem parte priore;
illa, quae sequitur parte natate iubet.
Hanc illi coniunge. Quid inde videbis oriri?
Herbam, cornipedes qua saturantur equi.

II.

Progenies irae verbis vel dimico pugnans.
Litterulam praefige mihi; sum ridiculus mus.

Ex sociis, qui utriusque aenigmatis interpretationem ad Commentarii moderatorem miserint intra menses duos, unus, sortitus, gratis accipiet opus cui titulus:

VINCENTII LANFRANCHI
DE ORATORIBUS ROMANIS
ACROASIS.

Aenigmata an. VII, n. VIII proposita his respondent:
1) Cancer, Carcer; 2) Arista, Crista.

Ea rite soluta miserunt:

Ant. Tafani, Florentia. — Senior Astensis. — Guil. Schenz, Ratisbona. — Cam. Strasschill O. F. M., Villaco. — Cos. Cerasuoli, Aesernia. — Andr. Pápay, Pruzzina. — Petrus Tergestinus. — Raim. Piersa S. P., S. Antonio Barcinonensi. — Georg. Némesh, Vas-Nadasd. — Gust. Grunes S. P., Iochimivalle. — Iac. Cemazar, Costabona. — I. A. C. Oudemans; P. Wollgraff, Traiecto ad Rhenum. — D. Petit, Dublino. — V. Zavadsky-Krasnopoloky, Petropoli. — Aug. Paul, Brasovia. — I. Walter, Neo Eboraco. — Io. Stroppa, Plebe Ulmorum ad Cremonam. — F. Skiba, Breslau. — Am. Robert, Marieville in Canada. — Lad. Lud. Podobinski, Cracovia. — Th. Freitag, Niederwienigern. — Fr. Szymanaki, Niestronno. — Ios. Rok S. I., Staraviesia. — D. Le Provost, Briocem. — Ioan. Galbiati; F. Arnori, Mediolano. — Elis. Sanchez Paredes, Corduba. — Zivirzina par., Lohnau. — Alois. Berthé, Monteboron. — Herm. Gini, Aguis Taurinis. — Petr. Garrone, Pezzana ad Verecellas. — Alois. Cappelli, Senis. — Coll. Scholarum Piarum Stellae. — Henr. Tarallo; V. Starace, Neapoli. — Ioan. Bigiarelli, Fano. — Max. Kohlsdorff S. I. Chyrovica.

Sortitus est praemium

COSIMUS CERASUOLI.

ad quem missa est I. B. FRANCESIA comoedia latinis versibus scripta, cui titulus

SATURIO.

LIBRI RECENS DONO ACCEPTI.

R. G. MEYER d. C. d. G. La scienza del Santi. Versione italiana del Sacerdote Angelo Sinibaldi, rivista ed approvata dall'Autore. — Romae edit. Desclée, Lefebvre et soc., 1904. (Ven. lib. 2).
Regina coeli et terrae et Regina Cordis Iesu o. p. a. Quae pia ad augenda solemnia quinquagenaria enuntiatae dogmaticae definitionis de Immaculata Conceptione B. Mariae Virginis a MICH. LENDOVSKI parrocho Lavantino proposita. — Ex. off. s. Cyrelli Marburgi, 1904.

P. FREDIANO GIANNINI O. F. M. La Custodia di Terrasanta. — Labrone, ex off. Raphaelis Giusti, 1903.
DOT. NUNZIO CALVAGNA. Sull' epigrafa poetica della decadenza. Studio metrico e prosodico. — Calatanisii ex off. Fr. Arnone, 1904.

Sponsor: IOANNES BAPTISTA CIAMPI, iurisperitus.

ROMAE — Ex officina Pacis Phil. Cugliani.